

Groot Dictee der Leuvense Studenten 2013

Auteur: William Van Belle

De spellingregels voor taalliefhebbers, masochisten en dummy's

Vele lagerschoolkinderen zijn zeker niet dicteeachtig. Nochtans zijn zij en hun vrienden uit het secundair het eerste mikpunt van spellingregelaars. Het Groene boekje van '54* straalde de eenvoud van een romaanse kerk uit in vergelijking met de pompeuze barokke kathedraal die door de laatste spellingregelingen is neergezet.

Voor het exorbitante complex van de spellingregeling zijn ook politici medeverantwoordelijk. De ene vond dat er slechts 1 koningin was, de andere, eventueel uit creationistische overwegingen, slechts 1 zon. Een symptomatisch voorbeeld van die redeloze inmenging is dat een van de bevoegde Vlaamse ministers per se vermeld wou worden als vicepresident en minister in plaats van het gebruikelijke viceminister-president.

Maar jullie zijn geen mama's-kindjes. Volg me dus in het gedachte-experiment dat je een leerkracht bent die gesommeerd wordt dictees voor leerlingen op te stellen. Je wilt onverbiddelijk zijn en je denkt onmiddellijk aan dt-fouten en meer bepaald aan instinkers als 'Lijd je aan claustrofobie?' en 'Lijdt je broer aan aquafobie?'

Maar als je je verder documenteert, blijken de dt-regels peanuts te zijn in vergelijking met de tweehonderdeenendertig regels die je in *Van Dale Praktijkids Spelling* aantreft. Moeten je leerlingen al die regels met die al die uitzonderingen en daarop nog eens uitzonderingen kennen ?

Totaal van de kaart neem je een tranquillizer en na een moussaka en een yoghurtje ga je mountainbiken in Heverleebos. Je ontmoet er andere Heverleeënaars die sporten prefereren boven diëten. Je hebt enkele collega's ge-e-mailed of ge-sms't om ze te vragen of je leerlingen de spelling moet aanleren van woorden als apetrots en apenrots, diarree en paté, coïtus en co-instructie. Op je kleine enquête krijg je echter geen reacties en een conference over dat thema organiseren lijkt je wat overdone.

Door je spellingperikelen kom je wat later voor een dilemma te staan dat sommigen quasimetafysisch zouden noemen. Je nodigt een vriendin uit voor een dinertje. Zij is dan een invitee, maar afhankelijk of haar nieuwe partner (die je nog niet kent) een man of een vrouw is, zijn ze samen invités of invitees. Een oplossing voor dit diffuse probleem is om ze samen mee-eters te noemen, maar de connotaties van dat woord zullen wel niet geapprecieerd worden.

Meer en meer raak je ervan overtuigd : aan dat complex van regels moet een diepere ratio ten grondslag liggen. Gedesillusioneerd omdat je de verklaring niet vindt, besluit je 's nachts maar verder te lezen in *De verwondering* van Hugo Claus.

's Ochtends krijg je eensklaps het inzicht : het gaat om triootjes, een halo-effect waarvan de Heilige Drievuldigheid misschien wel het procedé heeft geïnspireerd. Zie maar : prozagedicht, prozaïsch en proza-achtig; retour, re-integratie en reïncarnatie; co-existent, coëfficiënt en coherentie. Gelukkig heb ik de spellingregels goed gere-interpreteerd, denk je dan. Overtuigd van je paranoïde gelijk trakteer je jezelf in een crêperie op een pannenkoek met veel crème fraîche en een trippel* als toetje.

Zoveel is duidelijk : spelling is niet voor dummy's en zoals Heraclitus al eeuwen geleden zei : panta rhei.

* NB: tijdens het dictee hield de jury vol dat het afgekorte jaartal 54 zonder apostrof gespeld moest worden en dat het in de voorlaatste alinea trippel moest zijn. Wij volgen hier de spelling in Van Dale van de Taaladviesdienst.